

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Voor windmolens vechten: verslag van een bezoek aan ons Zuid-Hollands provinciehuis en de workshop over samenwerking in Europa

Vermeulen, R.

Citation

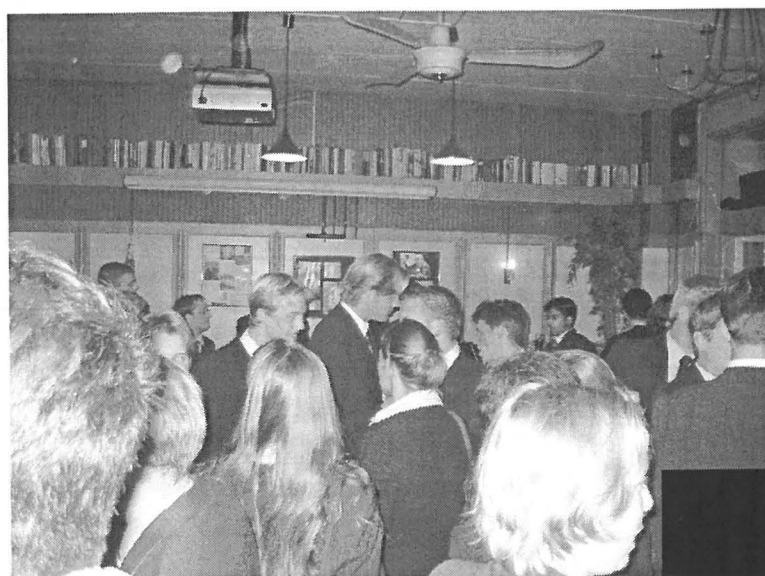
Vermeulen, R. (2003). Voor windmolens vechten: verslag van een bezoek aan ons Zuid-Hollands provinciehuis en de workshop over samenwerking in Europa. *Bestuurskundige Berichten*, 18(5), 27-28. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211167>

Version: Not Applicable (or Unknown)

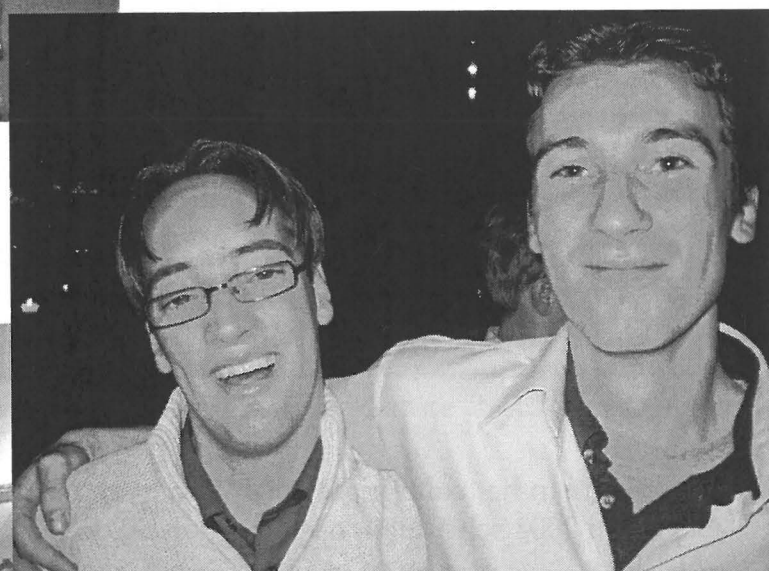
License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211167>

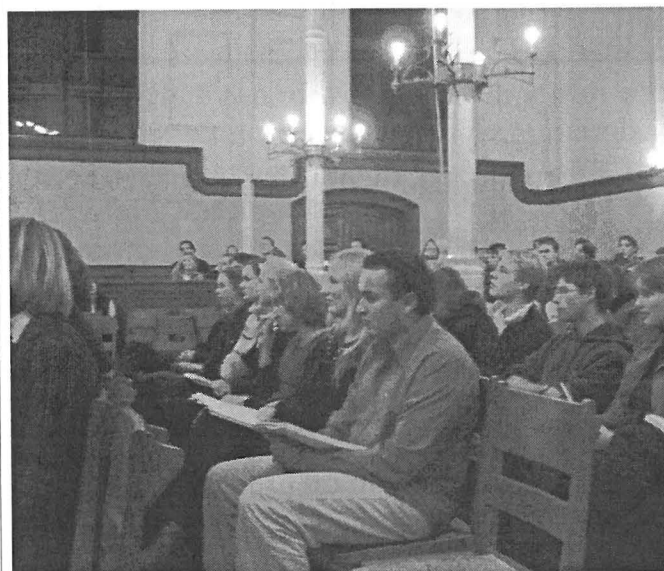
Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Een drukte van jewelste tijdens de constitutieborrel

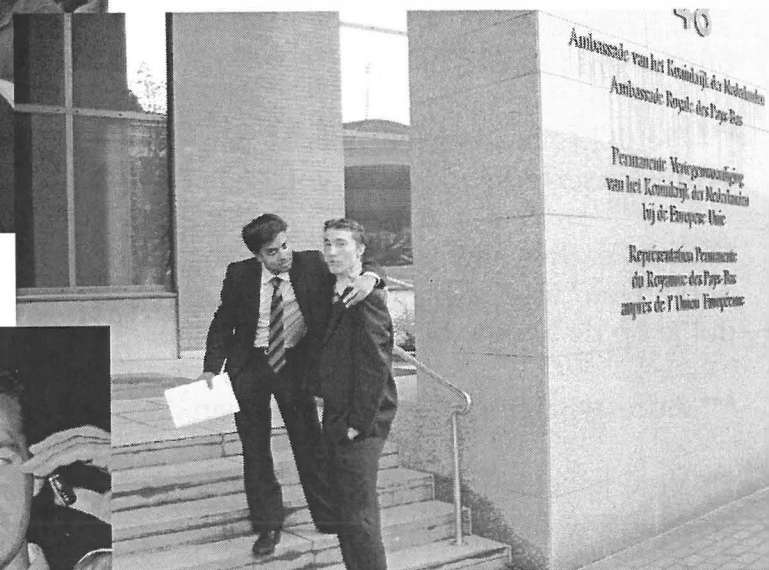
Secretaris en Commissaris Onderwijs op de commissieborrel

Aandachtige luisteraars bij de lezing van burgemeester Opstelten

Voorzitter Broekema (en kompanen) tijdens B.I.L.-borrel

NAVO excursie

Voor windmolens vechten

Verslag van een bezoek aan ons Zuid-Hollands provinciehuis en de workshop over samenwerking in Europa

Dinsdag 11 november. Om half een gaat de wekker. Schappelijke tijd. Ja, de Provincie Zuid Holland (PZH) en de commissie activiteiten hebben mijn dagritme goed begrepen: half twee een bakkie en om vijf uur borreltijd. Reden genoeg om met zo'n twintig andere derde- en vierdejaars de trein naar Den Haag te pakken. Waarom ook de verdere invulling van de dag deze trip meer dan de moeite waard maakte valt hieronder te lezen.

Aangekomen op het provinciehuis werden we eerst langs een statenzaal geloodst waar een groep mannen hevig discussieerde over een kaart van onze provinciale infrastructuur. Start van het programma was een opmerkelijke en bijzonder interessante inleiding over de praktijk van PZH. Mw. Pauly, adviseur Bestuurlijke Zaken en van oorsprong Delfts bestuurskundige, vertelde ons over de opkomst en ondergang van haar eerste beleidskindje: het Zuid-Hollands Grotestedenbeleid. Na haar promotie op beleid voor de toepassing van PVC¹ trad mw. Pauly aan bij PZH om met de steden het grotestedenbeleid op te zetten en uit te werken. Na een moeizame samenwerking waarin Den Haag en Rotterdam het "overzicht hadden, kwam ze uiteindelijk tot de conclusie dat het beoogde grotestedenbeleid onhaalbaar was. De provincie zag dit ook in en ze kon mw. Pauly het zelf ingezette beleid na drie jaar weer afbreken.

Dichter bij huis kregen we van mw. Pauly's collega, dhr. Van Straalen, vervolgens een toelichting over de regierol van PZH in de samenvoeging van Warmond, Sassenheim en Voorhout. Deze gemeenten zagen wel de noodzaak tot versterking van hun bestuurlijke kwaliteit, maar waren tot voor kort niet bereid de voor de provincie logische weg van samenvoeging in te slaan. Met name voor Warmond was de nood hoog omdat het aantal inwoners daalt en de gemeente steeds duurder wordt om in te wonen. Door samenvoeging met het grotere Sassenheim en Voorhout, met haar Vinex-ruimte, wilde PZH een sterke en bestendige gemeente creëren.

Onder regie van PZH gebeurt dit nu ook.

Met dit voorbeeld van samenvoeging lichtte dhr. Van Straalen gelijk toe hoe het kan dat de provinciale bestuurslaag met al haar macht soms

"Dingflobbipsende tien nieuwe toetreders kende natuurlijk iedereen, maar een opfriscursus bleek toch noodzakelijk"

toch zo onzichtbaar blijft. De ontwerpwetten voor samenvoeging

zijn voor eenieder in te zien, maar slechts weinigen nemen hiervoor de moeite. Een onderwerp gaat pas echt leven bij bijvoorbeeld een volksraadpleging en dat is juist de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Met de provinciale ontwerpwet komt maar een enkeling in contact.

Na de presentaties van de beide adviseurs Bestuurlijke Zaken kwam dhr. De Jonge, medewerker van het cluster Interne aangelegenheden en Europa, ons voorbereiden op het interactieve deel van de dag: het Europese spel om de windmolens. Voor we begonnen testte hij eerst onze kennis van de Unie. Dingflobbips en de tien nieuwe toetreders kende natuurlijk iedereen, maar een opfriscursus bleek toch noodzakelijk. Bij vragen over bijvoorbeeld de rol van het Comité van de Regio's of naar de namen van meer Eurocommissarissen dan alleen Frits Bolkestein bleef het namelijk angstvallig stil. Daarbij wisten slechts enkelen van ons door hoeveel Europarlementariërs Nederland in Brussel eigenlijk wordt vertegenwoordigd.

Tijdens de opfriscursus werd onder andere duidelijk dat met Nederland en de verschillende provincies in Brussel zeker geen sprake is van twee handen op één buik. Met betrekking tot de inzet van structuurfondsen stonden beide partijen lijnrecht tegenover elkaar. Het

Wist je dat?

Zuid Holland met een kleine drieëneenhalf miljoen inwoners, van Sommelsdijk tot Gouda en van Dordrecht tot Leiden, onze dichtstbevolkte provincie is?

De provincie bestaat uit de regio's Zuid, West, Oost en Rijnmond, maar geen regio Noord kent?

Op het provinciehuis ongeveer 1500 man werkt, met zowaar hier en daar wat Bestuurskundigen, en dat de overige 500 personeelsleden, waarvan een flink aantal 'muskusrat-managers' in het veld werkt?

Startende academici gezien de huidige arbeidsmarkt weinig kans maken bij de provincie binnen te komen en dat het traineeprogramma van Zuid Holland wordt geëvalueerd en mogelijk op de schop gaat?

Provinciale Staten Zuid Holland momenteel wordt gedomineerd door PvdA, CDA en VVD, die samen ook de Gedeputeerde Staten vormen, en dat Leefbaar Zuid Holland één zetel heeft?

Er in theorie nog een vacature is voor partner van Commissaris der Koningin J. Fransen?

kabinet was van mening dat alle structuurfondsen voor de nieuwe lidstaten ingezet dienen te worden. Achterliggend idee is dat Nederland dan misschien wel veel minder ontvangt, maar uiteindelijk ook minder hoeft te betalen. De provincie vond wel dat veel van de fondsen voor de nieuwe leden ingezet dienden te worden, maar dat ook de 'oude' provincies aanspraak moesten kunnen blijven maken op het geld. Volgens dhr. De Jonge was het voor het eerst dat de meningsverschillen tussen beide partijen zo groot waren. Na onze kennis te hebben opgefrist, legde dhr. De Jonge de opzet van de te houden simulatie uit. De simulatie was bedoeld om ons inzicht te geven in de totstandkoming van Europese regionale samenwerking, zoals bijvoorbeeld bij de HSL of de provinciale samenwerking voor beheer

van het randstedelijk Groene Hart. Elk van ons zou namens een Europese provincie of een adviesbureau deelnemen aan een vergadering over de start van een hoofdzakelijk door Brussel te financieren pilotproject voor windturbines¹. Ieder kreeg een beschrijving van de in te nemen positie. Twee provincies moesten bijvoorbeeld alles op alles zetten om de *pilot* binnen te halen, terwijl de anderen een meer afwachtende houding dienden aan te nemen. Houdingen aannemen dat deden we zeker. Redelijk in lijn met de rolbeschrijvingen waren de dwarskoppen ook echt dwars en de meer afwachtende types ook echt rustig. Aan het eind van de simulatie vroeg dhr. De Jonge of iemand het ook over de inhoud van het project, het plaatsen van windturbines, had gehad. Nee, eigenlijk hadden we ons alleen maar met onze eigen posities, misschien zelfs

loopgraven, beziggehouden. Een redelijk waarheidsgetrouwe ervaring, aldus dhr. De Jonge. Al met al denk ik dat alle aanwezigen de middag, ook buiten de koffie en de borrel om, als zeer geslaagd zien. De commissie activiteiten mag, met een knipoog naar de voorzet van het vorige bestuur, trots zijn op haar werk. Wat mij van het bezoek denk ik het meest bij zal blijven is het beeld dat onze gastheren me hebben gegeven van de macht van Den Haag en Rotterdam, die voor een groot deel hun eigen koers kunnen varen. Daarnaast vond ik het bijzonder de lessen uit Europese Integratie over een loopgravenhouding in de Unie in de simulatie bewaarheid te zien. Erg verrassend vond ik het te horen dat onze gastheren, net als wij zelf, de provincie voor hun aantreden ook als onbekende, vage bestuurslaag zagen. □

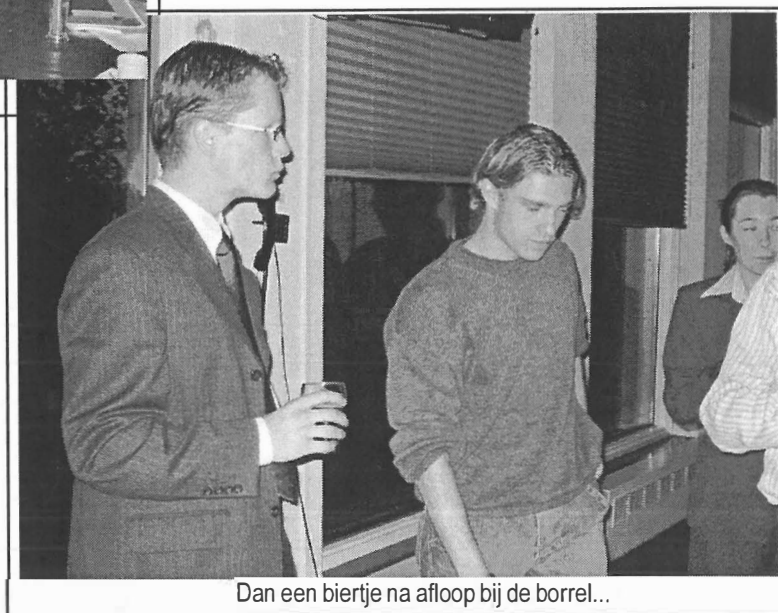
Robert Vermeulen

Noten

¹ Voor geïnteresseerden: financiering onder het programma START

Eerst koffie bij het begin....

Dan een biertje na afloop bij de borrel...

Lezing Opstelten 4 November

Het is woensdagavond 4 november en de Lokhorstkerk stroomt vol. De commissie activiteiten organiseert vanavond haar najaarslezing, met als spreker dhr. Ivo Opstelten, thans burgemeester van Rotterdam. Dhr. Opstelten zal gaan praten over de zogenaamde Rotterdamse aanpak. Daarnaast zal de gekozen burgemeester besproken worden, waar Opstelten een groot voorstander van is.

De Rotterdamse aanpak, zo begint Opstelten, is een aanpak van harde afspraken, waarbij afgerekend wordt op resultaat. Opstelten heeft voor een vijftal terreinen, te weten Veiligheid; Huisvesting; Onderwijs en Jeugd; Economische Ontwikkeling en Inburgering, de financiële ruimte bepaald die hem tot het einde van zijn ambt tot zijn beschikking staat.

Daarnaast geeft hij inhoud aan elk van deze terreinen door in totaal 45 meetbare doelstellingen te bepalen. Daarbij moeten tussentijdse meetpunten zorgen voor een goede monitoring. De Rotterdamse Rekenkamer, een instituut dat in 1997 is opgericht en tot doel heeft het beleid van Rotterdam te evalueren en te toetsen¹, vormt hierbij de onafhankelijke scheidsrechter. Rotterdam is, zo geeft Opstelten aan, de enige stad met een eigen Rekenkamer.

Veiligheid heeft wellicht nog de grootste prioriteit in het beleid van Opstelten. Er is in samenwerking met politie en justitie en in samenspraak met de burger een zo geheten 'veiligheidsindex' gecreëerd. Deze index geeft per Rotterdamse wijk weer hoe veilig deze is. Uit deze index is gebleken dat er vooralsnog 8 wijken onveilig zijn. De doelstelling is dan ook om deze wijken in 2005 geheel veilig te laten zijn. Uit het publiek komt de vraag wat er nu concreet wordt gedaan aan de verpaupering en vercriminalisering van buurten als de Millinksbuurt en Afrikaanderplein, op de kop van Zuid. Opstelten geeft aan dat deze twee wijken, de Millinksbuurt als onderdeel van de Tarwewijk en het Afrikaanderplein, beiden in Rotterdam Zuid, speciale wijkprojecten in het leven hebben geroepen die niet alleen de kwaliteit van het woningaanbod

moeten verbeteren, maar ook de veiligheid en de positie van bijvoorbeeld jongeren.

De Tarwewijk bijvoorbeeld, is sinds 1998 bezig met een aantal projecten. Zo is er in dat jaar een meldlijn drugsoverlast voor de deelgemeente ingesteld, is er in 2000 een project pandenbeheer gestart, om het leegstaan van panden tegen te gaan. Daarnaast gebeuren er tal van zaken op het sociale vlak; in 2000 is er een zogenaamde 'Jongerenantenne' in het leven geroepen via welke jongeren hun stem kunnen uiten over alles wat er in de wijk gebeurt.²

Voorts is er op het gebied van veiligheid een doelstelling geformuleerd aangaande het Openbaar Vervoer. Ten opzichte van 2002 wil Opstelten het aantal incidenten jaarlijks met 10% zien dalen. Daarnaast moeten alle overlastgevers op het Centraal Station per 1 september 2003 definitief zijn verdwenen. Hierop wordt Opstelten de vraag gesteld of hij niet bang is dat er zich een 'uitwaai-effect' zal voordoen wanneer verslaafden worden geweerd van het Centraal Station; het is immers heel goed mogelijk dat deze verslaafden zich in aansluitende wijken zullen misdragen of overgaan tot crimineel handelen. Opstelten merkt echter op dat het de praktijk is gebleken dat dit uitwaai-effect er voor zorgt dat deze criminaliteit als het ware 'verdamp't'; door een veel grotere spreiding van verslaafden is hun aanwezigheid nauwelijks nog te merken.

Het laatste deel van zijn lezing wijdt Opstelten aan de gekozen burgemeester. Opstelten pleit voor het invoeren van een gekozen burgemeester, maar dan moeten de bevoegdheden van de burgemeester wel worden uitgebreid. Het huidige

voorstel van het kabinet strekt dan ook nog niet ver genoeg. Een burgemeester moet volgens Opstelten in staat worden gesteld zijn eigen wethouders aan te stellen.

Daarnaast moet de procedure voor een burgemeestersverkiezing veranderen. Iemand uit de zaal vraagt zich dan ook heel terecht af hoe zo'n verkiezing eruit moet zien. Het referendum tussen dhr. Groen en Lenferink om het burgemeesterschap van Leiden bood namelijk volgens haar totaal geen inhoud. Er werd de burger gevraagd een stem uit te brengen over twee kandidaten die zich zonder inhoudelijk programma aanboden. De kiezer moest als het ware op de foto afgaan bij het maken van zijn/haar keuze.

Dit is dan ook niet de verkiezing zoals Opstelten die voor ogen heeft. Opstelten wil een referendum waarbij kandidaten zich presenteren aan de hand van een duidelijk programma. Er moet iets te kiezen zijn, en indien een burgemeester zich niet houdt aan de doelstellingen die hij tijdens de verkiezingen heeft geformuleerd, moet hij daar ook de consequenties aan verbinden door op te stappen.

Opstelten sluit zijn betoog af door op te merken dat juist een aanpak als de Rotterdamse goed te realiseren is in combinatie met een gekozen burgemeester; zo kan een burgemeester afgerekend worden op resultaat. □

Christiaan Schakel

Bronnen

¹ <http://www.rekenkamer.rotterdam.nl>

² Bron: <http://www.tarwewijk.nl>